

Mediální analýza vyváženosti vysílání České televize

vypracovaná pro Radu České televize

období: 1.12.2008 - 31.12.2008

NEWTON Media a.s. je největší společností v České republice, která již čtrnáct let dodává v elektronické podobě plná znění veškerých informací z tisku, plné přepisy zpravodajských a vybraných publicistických pořadů televizních a rozhlasových stanic, agenturní zpravodajství a obsahy internetových serverů.

Mediální analýza je dalším rychle rozvíjejícím se produktem, který společnost NEWTON Media a.s. nabízí svým klientům. Jedná se o přehledný rozbor obrazu společnosti, který o ní vytvářejí média. Tyto cenné informace získané na základě obsáhlého množství materiálu, umožňují našim klientům kvalifikovanější rozhodování a zvyšují ve svém důsledku jejich konkurenční výhodu. Mediální analýza může včas upozornit na příležitosti a rizika a umožňuje spatřit skryté souvislosti.

Podle Vašich potřeb jsme schopni sledovat a analyzovat široké a mnohdy nepřehledné množství informací o konkrétní oblasti, o Vaší společnosti a jejích představitelích či o konkurenčních subjektech na trhu. Výstupy předáme v maximálně přehledné a strukturované podobě. Analýzy jsou zpracovávány v měsíční, čtvrtletní, půlroční, roční nebo jiné periodě. Nejčastěji se jedná o variantu měsíčních reportů doplněných o souhrnnou analýzu za delší časové období, která je pravidelným klientům poskytnuta za zvýhodněnou cenu.

Dotazy z oblasti mediálních analýz směřujte:

Ing. Věra Čarná
vedoucí oddělení mediálních analýz, tel.: +420 225 540 501

Dotazy týkající se monitoringu médií směřujte na:

NEWTON Media a.s.

Obchodní oddělení
Na Pankráci 1683/127, budova Gemini
140 00 P r a h a 4
E-mail: obchodni@newtonmedia.cz

Tel.: +420 225 540 201
Fax: +420 225 540 101

Další informace a ukázky našich produktů naleznete na našich internetových stránkách:

www.newtonmedia.cz
www.headlines.cz
www.mediainfo.cz

Tento materiál je duševním vlastnictvím NEWTON Media a.s.

Celek či jakákoliv část tohoto materiálu nesmějí být publikovány a šířeny jakýmkoliv způsobem a v jakékoliv podobě bez výslovného svolení NEWTON Media a.s.

© NEWTON Media a.s., 2009

OBSAH

1. KLÍČOVÉ VÝSLEDKY ANALÝZY	3
2. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI VE ZPRAVODAJSTVÍ.....	5
2.1. TEMATICKÁ STRUKTURA ZPRAVODAJSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ	5
2.1.1. <i>Domácí zpravodajství</i>	6
2.1.2. <i>Zahraniční zpravodajství</i>	6
2.2. POLITICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	8
2.2.1. <i>Zastoupení politických stran - podle počtu a rozsahu příspěvků</i>	8
2.2.2. <i>Medializace politiků - podle hodnocení</i>	10
2.3. EKONOMICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	12
2.3.1. <i>Nejčastěji medializované společnosti - podle hodnocení</i>	12
2.3.2. <i>Vliv redaktora</i>	13
2.4. STRUKTURA ZPRAVODAJSTVÍ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	14
3. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ ČT	15
3.1. TEMATICKÁ STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ	15
3.1.1. <i>Domácí témata v publicistických pořadech</i>	16
3.1.2. <i>Zahraniční témata v publicistických pořadech</i>	16
3.2. POLITICKÉ SUBJEKTY V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH ČT	18
3.2.1. <i>Politické strany - podle počtu a rozsahu příspěvků</i>	18
3.2.2. <i>Medializace politiků v publicistických pořadech</i>	20
3.2.3. <i>Vliv redaktora</i>	21
3.3. MEDIALIZACE EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH	22
3.3.1. <i>Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení</i>	22
3.3.2. <i>Vliv redaktora</i>	22
3.4. STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	23
4. METODIKA	24
4.1. ÚVODEM	24
4.2. KRITÉRIA PRO POSUZOVÁNÍ VYVÁŽENOSTI	24
4.2.1. <i>Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů</i>	24
4.2.2. <i>Rozsah informace v příspěvku</i>	25
4.2.3. <i>Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	25
4.2.4. <i>Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	25
4.2.5. <i>Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků</i>	25
4.2.6. <i>Hodnotové zabarvení příspěvků</i>	25
4.2.7. <i>Vliv redaktora</i>	25
5. SEZNAM SLEDOVANÝCH POŘADŮ ČESKÉ TELEVIZE	26

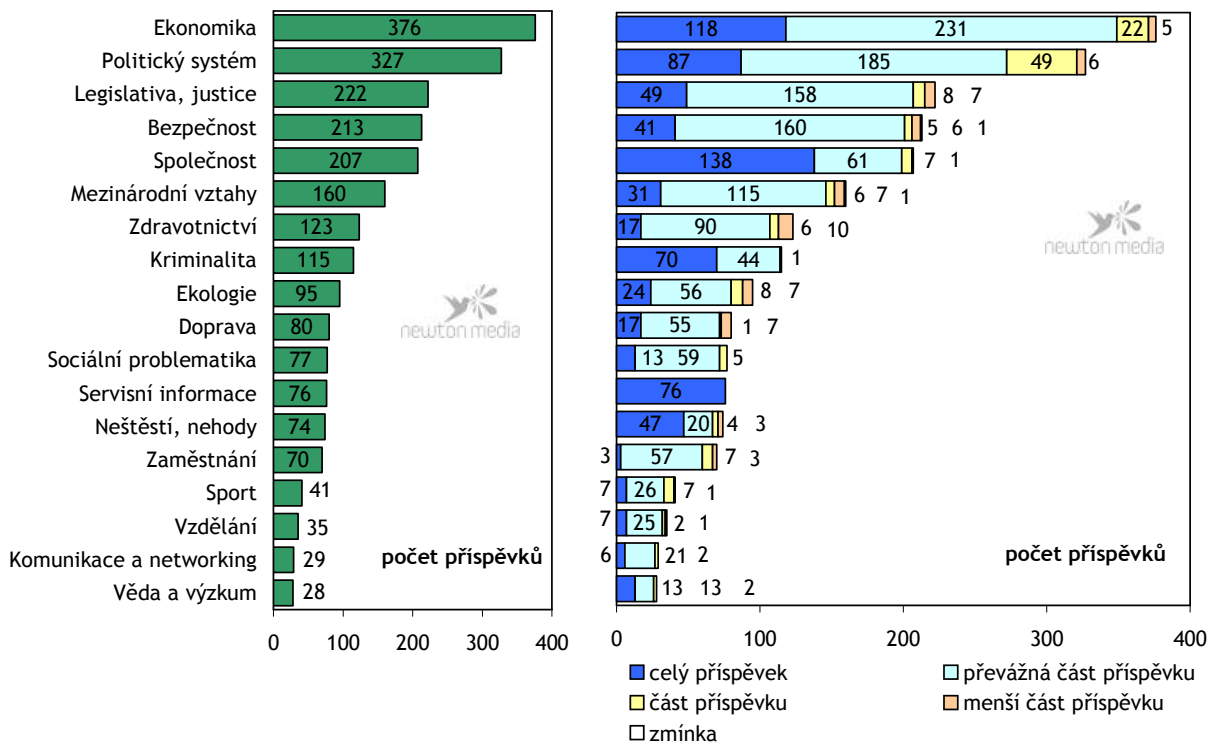
1. Klíčové výsledky analýzy

- Posuzujeme-li prosincové zpravodajství a publicistiku ČT z hlediska **tematické struktury**, pozorujeme v porovnání s listopadem větší důraz na **ekonomická** než na politická témata. Platilo to zejména pro zpravodajskou část vysílání, kde se po měsíční přestávce vrátil okruh ekonomika do čela žebříčku témat. V publicistických pořadech okruh **politický systém** své listopadové prvenství obhájil. V obou sledovaných žebříčcích (zpravodajství, publicistika) náleželo třetí místo tématu **legislativa, justice**, které tak mělo nejsilnější zastoupení ve zpravodajství za posledních šest měsíců. Své doposud nejhorší umístění ve zpravodajství zaznamenal tematický okruh **společnost**, který se vůbec poprvé neumístil na pomyslných stupních vítězů, když se musel spokojit s pátou příčkou. K jednotlivým tématům viz kap. [2.](#) a [3.](#)
- Pozice parlamentních stran ve **zpravodajství** zůstává už od října stejná: V čele daného žebříčku se nachází ODS, za níž se postupně řadí ČSSD, KDU-ČSL, KSČM a Strana zelených. Pořadí prvních tří subjektů se od začátku roku 2008 nezměnilo. Až do října držela Strana zelených čtvrtou příčku, kterou však po podzimních krajských volbách přepustila do té doby páté KSČM. Důležitou roli zde sehrál vzrůstající zájem médií o KSČM kvůli jejímu zapojení do vládnutí v některých tuzemských regionech, naopak zelení, kteří ve volbách neuspěli, v žádné krajské „vládě“ nezasedli. **ODS** byla nejmedializovanější stranou ve zpravodajství nejen díky své vládní zodpovědnosti, ale i kvůli výraznému zastoupení ve vedení krajů a velkých měst, jejichž představitelé z řad ODS často ve vysílání České televize vystupovali. Z politických uskupení, jež nepůsobí v Poslanecké sněmovně, se největší pozornosti ČT v roce 2008 dostávalo SNK-ED, která disponuje poměrně silnou sítí politiků na komunální úrovni. Celkem zákonitě se ve vysílání veřejnoprávní televize relativně často objevovaly i extrémistické subjekty (Národní strana, Dělnická strana), které se snažily přitáhnout zájem médií pořádáním akcí typu protiromského pochodu v Litvínově. Změny v žebříčku stran v **publicistice** byly v porovnání se zpravodajstvím četnější. Na postu nejmedializovanějšího politického uskupení se v průběhu roku 2008 vystřídaly ODS (9x) a ČSSD (3X). Průběžně se měnilo i pořadí na dalších místech. Viz kap. [2.2.1.](#) a [3.2.1.](#)
- Nejmedializovanějším politikem prosincového vysílání ČT se stal **Mirek Topolánek**. Český premiér tak dosáhl svého osmého prvenství ve zpravodajství, respektive devátého v publicistice. Kromě ministerského předsedy si alespoň jedno prvenství ve sledovaných žebříčcích připsali **Václav Klaus** (leden - únor ve zpravodajství i publicistice, srpen - zpravodajství), **Martin Bursík** (červenec - publicistika) a **Jiří Čunek** (květen - zpravodajství). K prosincovému výskytu politiků ve vysílání ČT viz kap. [2.2.2.](#) a [3.2.2.](#)
- V prosinci 2008 se žádná z politických stran nestala námětem **pozitivně** zabarveného příspěvku. Z jednotlivých politiků zaznamenal kladné hodnocení pouze ministr zahraničí **Karel Schwarzenberg**. Stalo se tak v souvislosti s vyznamenáním, které obdržel v Německu. Po jednom **negativním** hodnocení zaznamenaly ODS a ČSSD, alespoň jeden negativní příspěvek si připsalo celkem pět politiků. Z hodnotově zabarvených příspěvků převládaly příspěvky **ambivalentní**, v nichž byla kritika strany či politika nějakým způsobem vyvážena.
- Po čtvrté v roce 2008 se ekonomické zpravodajství ČT nejvíce věnovalo **Českým drahám**. Ještě úspěšnější byla v tomto ohledu energetická společnost **ČEZ**, jež v čele žebříčku firem stanula celkem pětkrát. Dvě prvenství zaznamenal i státní podnik **Lesy ČR**, jednou patřila pozice nejmedializovanější firmy společnosti **Bohemia Crystalex Trading**. K prosincovému pořadí firem ve zpravodajství ČT viz kap. [2.3.](#)
- V prosinci 2008 bylo ve vysílání České televize pozorováno pět příspěvků, v nichž se promluvy redaktorů podílely na celkovém hodnocení sledovaných subjektů. Ve **zpravodajství** přispěl k pozitivnímu hodnocení Karla Schwarzenberga i jeden z výroků redaktorky Hany Scharffové, jež mimo jiné vyzdvihla „*skromnou ministrovu reakci*“ na pochvalná slova jeho německého kolegy Steinmeiera, který předal Schwarzenbergovi německé státní vyznamenání. Naopak negativním směrem mířily výroky redaktorky Zuzany Tvarůžkové, která se zabývala ministrem dopravy Alešem Řebíčkem a jeho personální politikou. Tvarůžková například upozornila na snahu ministra bratra Adama získat důležitý post v Českých drahách, které jsou ve státním vlastnictví. V **publicistice**, kde se názor od redaktora víceméně očekává, byly zaznamenány tři příspěvky s vlivem vystupování redaktora na hodnocení politiků. Redaktor Korecký (168 hodin) negativně hodnotil proklamovanou chuť Miroslava Macka zfackovat některé politiky. Autoři reportáže o kauze Rybenor komentovali v kritickém duchu některé kroky bývalého ústeckého hejtmána Jiřího Šulce. Tvůrci pořadu Reportéři ČT hodnotili

nepříznivě podíl Českých drah na chystané likvidaci historické budovy nádraží v Ústí nad Orlicí. K vlivu redaktora na celkové vyznění příspěvků viz kap. [2.2.2.](#) a [3.2.2.](#) a [3.3.1.](#)

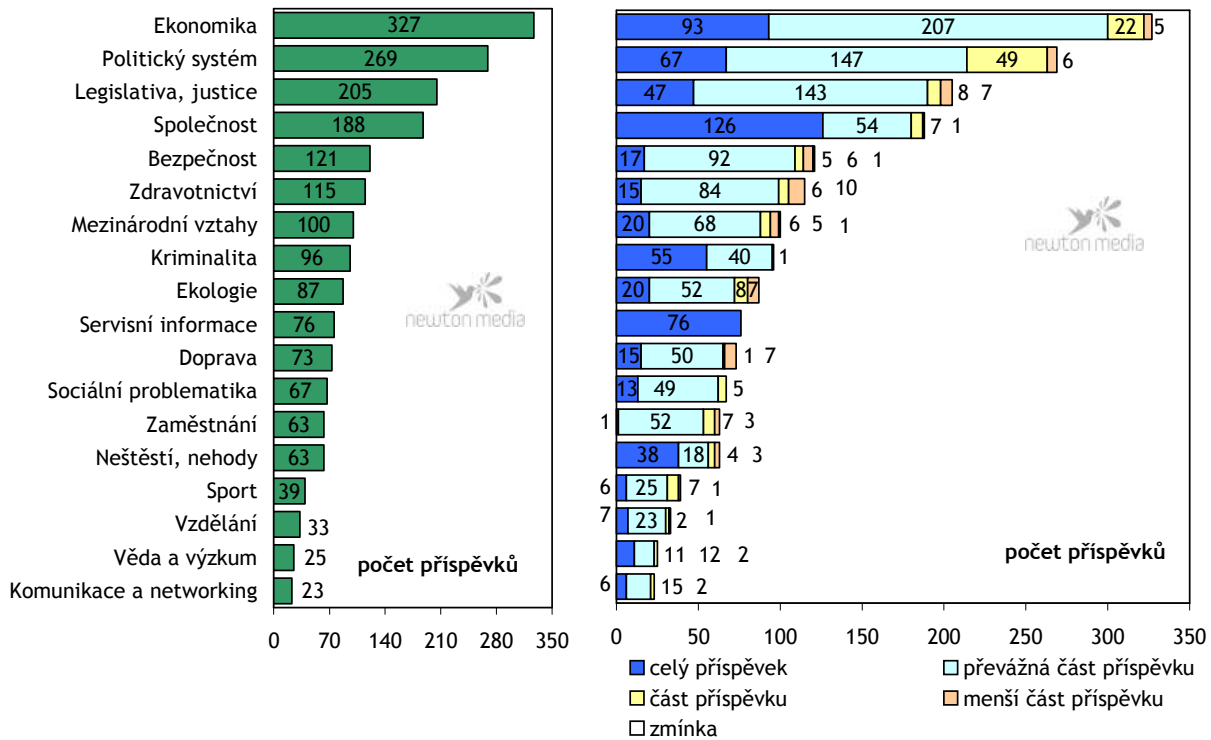
2. Analýza vyváženosti ve zpravodajství

2.1. Tematická struktura zpravodajských příspěvků

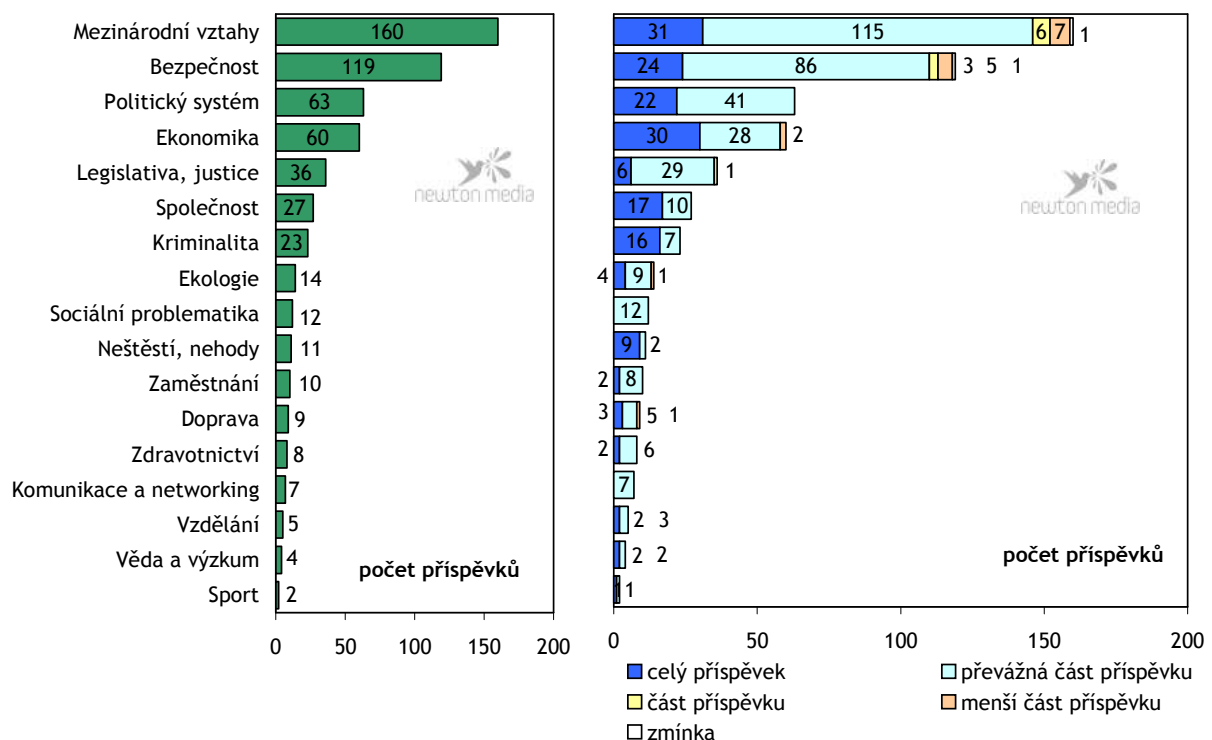

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů ve vybraných zpravodajských pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickému okruhu v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

2.1.1. Domácí zpravodajství

2.1.2. Zahraniční zpravodajství

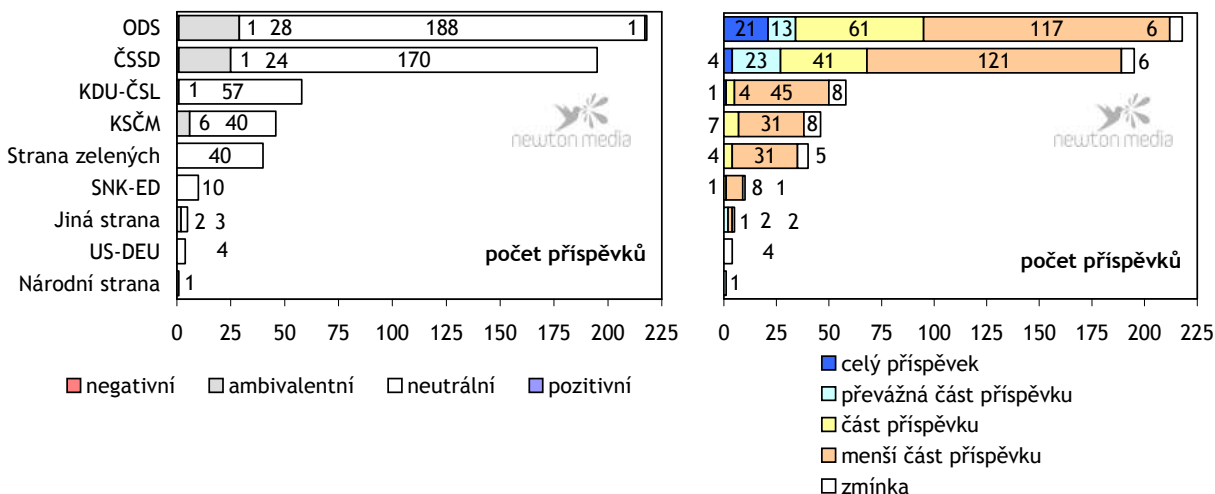
Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v domácím, resp. v zahraničním zpravodajství.

- Po měsíční pauze se do čela žebříčku témat vrátila **ekonomika** (376 příspěvků, v listopadu 291). Hlavním námětem ekonomického zpravodajství je už několik měsíců v řadě světová finanční a potažmo i hospodářská krize (v prosinci 67 zpráv a reportáží). Značná část příspěvků se věnovala problémům automobilového průmyslu, které se zmíněnou krizí úzce souvisejí. Tyto reportáže informovaly například o omezení výroby ve Škodě Auto, propuštění čtrnácti set pracovníků Tatry Kopřivnice či o dotacích pro společnost General Motors od americké vlády (např. ČT 1, 19:00 Události 30.12.2008). Frekventovaným námětem ekonomických příspěvků byla opět složitá situace, v níž se nacházejí tuzemské sklárny (18 příspěvků). ČT upřela svou pozornost i k dalším odvětvím. Například ke konci měsíce referovala veřejnoprávní televize o rozhodnutí největší české mlékárny, českobudějovické Madety, vypovědět smlouvu svému hlavnímu dodavateli, kterým je Mlékařské a hospodářské družstvo Jih (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Praha, 19:00 Události a ČT 2, 22:30 Události, komentáře - shodně 23.12.2008). Celkem 20 příspěvků pojednávalo o státním rozpočtu pro rok 2009.
- K medializaci tématu **politický systém** (327 příspěvků) přispěl nezanedbatelným dílem prosincový kongres ODS. Média včetně ČT si všimla hlavně rozhodnutí prezidenta Václava Klause vzdát se čestného předsednictví této strany. K dalším kauzám, jimiž se zabíralo zpravodajství České televize, patřil odchod bývalého poslance ČSSD Michala Pohanky z Poslanecké sněmovny, schvalování státního rozpočtu, odklad projednávání Lisabonské smlouvy v Parlamentu ČR, usnesení zastupitelstev Středočeského a Plzeňského kraje odmítající umístění amerického radaru v Brdech či údajná snaha senátora za ČSSD Vladimíra Drymly shánět kompromitující materiály na svou stranickou kolegyni Hanu Orgoníkovou. Zahraniční zpravodajství tvořily například reportáže o protivládních nepokojích v Řecku a v Thajsku, o odstoupení belgického premiéra Leterma kvůli kontroverzním okolnostem provázejícím záchranu banky Fortis a o přípravách nového amerického prezidenta Obamy na převzetí úřadu. ČT též připomněla různá výročí, ať už se jednalo o 30 let od zahájení tržních reforem v Číně či připomenutí rok starého atentátu na někdejší pakistánskou premiérku Bénazír Bhuttovou (ČT 1, 19:00 Události 27.12.2008).
- Třetím nejmedializovanějším tématem se stala **legislativa, justice** (222 příspěvků), která tak zaznamenala své nejlepší umístění od června 2008, kdy obsadila druhou pozici žebříčku témat. Mezi náměty reportáží k danému tematickému okruhu nechybělo rozhodnutí městského soudu zprostit europoslance Vladimíra Železného obvinění z poškozování věřitele. Česká televize dále seznámila diváky se znaleckým posudkem, podle něž je někdejší prokurátorka v procesu s Miladou Horákovou Ludmila Brožová - Polednová schopna nastoupit do vězení. Celkem 21 prosincových příspěvků k tématu legislativa, justice se zabývalo další budoucností tzv. Lisabonské smlouvy. Kolem různých legislativních úprav snažících se zrušit či omezit poplatky ve zdravotnictví se točilo 20 reportáží a krátkých zpráv. Z příspěvků pojednávajících o dění v zahraničí zmiňme ten o rozsudku trestu smrti, jež vynesl irácký soud nad bratrancem Saddáma Husajna zvaným Chemický Alí (ČT 1, 19:00 Události 2.12.2008).
- K tématu **bezpečnost** se vázalo 213 příspěvků, z nichž zhruba polovina souvisela s událostmi v zahraničí. Jednalo se o výše zmíněné nepokoje v Řecku, o boje na Srí Lance, o dozvuky listopadového teroristického útoku v indické Bombaji či o napjatou situaci na Blízkém východě, jež na konci prosince vyústila do izraelského útoku na pásmo Gazy, odkud hnutí Hamás pravidelně ostřeluje přilehlé izraelské území. V rámci daného tématu se Česká televize zaměřila i na neschválení prodloužení mandátu vojenských zahraničních misí Poslaneckou sněmovnou (např. ČT 2, 22:30 Události, komentáře 19.12.2008). Reportáže zacílené na Policii ČR poukázaly na nedostatečný počet policistů nebo na pokračující obměnu policejního vozového parku.
- Tematický okruh **společnost** (207 příspěvků), jenž od začátku roku 2008 pravidelně náležel mezi tři nejmedializovanější témata zpravodajství ČT, obsadil tentokrát až pátou příčku žebříčku. Medializace okruhu společnost se tradičně skládala především z reportáží informujících o různých kulturních událostech (výstava připomínající svatého Václava, návštěva Woodyho Allena v Praze, film o Magdaleně Kožené, pražské vystoupení tenoristy Josého Carrerese, končící výstava děl Vincenta Van Gogha ve Vídni atd.). K dalším námětům patřily blížící se Vánoce (výstavy Betlémů, setkání odpůrců Santa Clause na Václavském náměstí) a židovský svátek Chanuka. Ze zpráv vztahujících se k církevnímu životu zmiňme informaci o plánované cestě papeže Benedikta XVI. do ČR (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 23.12.2008).

2.2. Politické zpravodajství

2.2.1. Zastoupení politických stran - podle počtu a rozsahu příspěvků

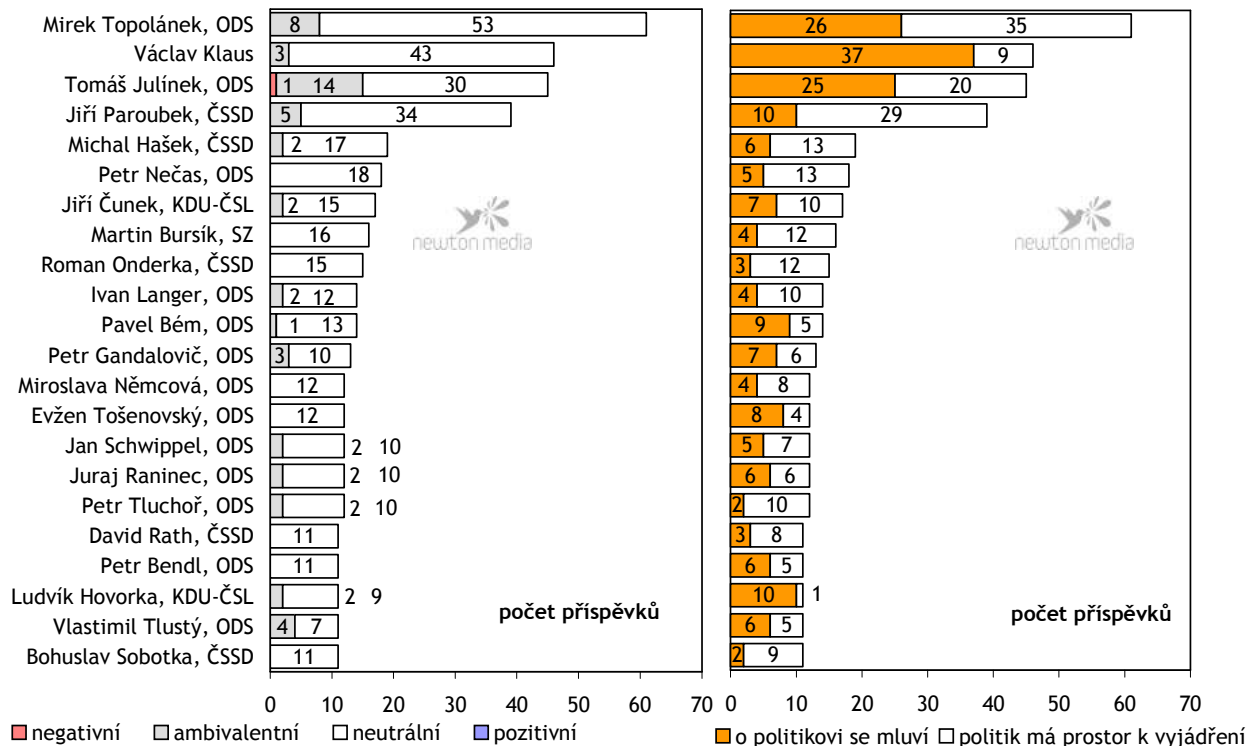
Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran ve zpravodajských pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- V posledních třech měsících se ustálilo pořadí stran podle počtu výskytů ve zpravodajství ČT v následující podobě: za první ODS postupně následují ČSSD, KDU-ČSL, KSČM a Strana zelených. V této souvislosti můžeme mluvit o jistém trendu, kdy medializace Strany zelených zaostává za publicitou KSČM, přičemž v období od ledna do září roku 2008 tomu bylo přesně opačně. Pořadí na prvních třech místech žebříčku zůstalo po celý rok 2008 neměnné. Pokles Strany zelených ze čtvrtého na páté místo do značné míry souvisí s jejím neúspěchem v říjnových krajských volbách, v nichž nezískala ani jednoho zastupitele. Právě nové krajské vlády jsou v posledních měsících frekventovaným námětem politického zpravodajství, mimo jiné v souvislosti s jejich snahou zrušit regulační poplatky ve zdravotnictví.
- V porovnání s předcházejícím obdobím se snížilo zastoupení mimoparlamentních stran ve zpravodajství ČT. Zde je nutno poznamenat, že vyšší zájem o tyto strany byl v minulých měsících způsoben kontroverzními akcemi Dělnické strany a Národní strany, které celkem zákonitě poutaly pozornost médií. **Dělnická strana** si v prosinci připsala čtyři příspěvky, z nichž dva měly ambivalentní ladění, když informovaly o rozhodnutí litvínovské radnice zakázat plánované pochody zmíněné strany v tomto městě (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Praha a 19:00 Události - shodně 1.12.2008). O **Národní straně** byl odvysílán jeden příspěvek, jehož ambivalentní vyznění souviselo s rozhodnutím policie odložit případ člena strany Pavla Sedláčka, jenž kritizoval islám a menšiny žijící v ČR (ČT 1, 19:00 Události 12.12.2008). Ze stran nezasedajících v Poslanecké sněmovně se největšímu zájmu ČT tradičně těšila **SNK-ED**, jež disponuje poměrně hustou sítí komunálních politiků a má své zástupce i v některých krajských koalicích a v Evropském parlamentu (Josef Zieleniec).
- Poprvé od dubna 2008 se ve zpravodajství ČT vyskytl pozitivně zabarvený příspěvek o **ODS**. Zatímco v dubnu se dostalo chvály plánům ministra Petra Gandaloviče (ODS) na zemědělskou reformu, tentokrát byli pozitivně hodnoceni představitelé ODS z Chodova na Sokolovsku, kteří přispěli originálním způsobem k vyřešení obtížné bytové situace v tomto místě (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Praha 1.12.2008). Jediný prosincový negativní příspěvek poukázal na peněžitý trest pro starostu brněnských Černovic Jiřího Hladíka (ODS), jenž se údajně provinil zfalšováním výběrového řízení na zateplení sídliště (ČT 1, 18:00 Události v regionech Brno -

18.12.2008). Celkem 28 prosincových příspěvků o **ODS** mělo **ambivalentní** zabarvení. K jejich námětům patřily úvahy o založení nové strany lidmi blízkými prezidentu Klausovi, kteří se hodlají ucházet o přízeň nespokojených voličů ODS. Nejednoznačně též vyzněly některé reportáže shrnující dění na kongresu ODS či o nesouhlasu jihomoravské ODS se snahou ministra zdravotnictví za tuto stranu, Tomáše Julínka, zrušit brněnskou úrazovou nemocnici (např. ČT 1, 18:00 Události v regionech - Brno 3.12.2008). Tři nejednoznačné příspěvky (vysílané 12.12.2008 ve třech sledovaných zpravodajských pořadech) upozornily, že ODS v Ústeckém kraji čelí podezření z machinací s černými dušemi. Ambivalentním zabarvením se vyznačovaly i reportáže o kauzách, do nichž jsou zapojeni někteří členové ODS působící v komunální politice, či o údajné neschopnosti ministra dopravy Aleše Řebíčka oddělovat své soukromí od výkonu ministerské funkce (ČT 1, 19:00 Události 23.12.2008).

- Jeden **negativní** příspěvek si připsala i **ČSSD**, která se „*podle Miloše Zemana chovala zbaběle a hloupě, když ve sněmovně zablokovala prodloužení českých vojenských misí v cizině většinou zaměřených na boj s terorismem*“ (ČT 1, 19:00 Události 28.12.2008). Čtvrtina **ambivalentních** příspěvků o této straně (6 z 24) zmiňovala kontroverzní kroky senátora ČSSD Vladimíra Drymla. První dva příspěvky přiblížily spor královehradecké ČSSD, zdali má kraj převzít vrchlabskou nemocnici, což prosazuje vicehejtman a ředitel této nemocnice v jedné osobě Vladimír Dryml (ČT1, 18:00 Události v regionech Praha a 19:00 Události - shodně 30.12.2008). Zbývající čtyři příspěvky rozebíraly Drymlovu údajnou snahu shánět kompromitující materiály na svou stranickou kolegyni Orgoníkovou. Nejednoznačným hodnocením se vyznačovaly i reportáže o podílu ČSSD na neschválení prodloužení mandátu zahraničních vojenských misí, o její snaze zrušit regulační poplatky ve zdravotnictví nebo o snaze krajské vlády ČSSD v Plzeňském kraji iniciovat referendum o umístění americké radarové základny na českém území. V dalších **ambivalentních** příspěvcích čelili představitelé ČSSD například kritice, že na Vysočině přidělují placená místa zastupitelům z KSČM, čímž se jim odměňují za podporu zdejší menšinové „vlády“ ČSSD (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Brno, 18:00 Události v regionech - Praha a 19:00 Události - shodně 22.12.2008).
- Tři ze šesti **ambivalentních** příspěvků o **KSČM** se týkaly údajné odměny pro KSČM za podporu menšinové „vlády“ ČSSD na Vysočině (viz konec předcházejícího odstavce). Nejednoznačně se k současné KSČM stavěla reportáž o konferenci v Ostravě, jež hledala vhodné formy předávání poznatků o době před rokem 1989 žákům středních a základních škol (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Ostrava 9.12.2008). **Ambivalentní** zabarvení měl i příspěvek týkající se sporu o odhalení pamětní desky Rudolfovi Fuchsovi, jehož v padesátých letech popravil komunistický režim. Zastupitelstvo Chrastavy, v němž hrají významnou roli zastupitelé KSČM, se proti desce připomínající Rudolfa Fuchse postavilo (ČT 1, 19:00 Události 13.12.2008). Šestý **ambivalentní** příspěvek se zaobíral novým rozpočtem Moravskoslezského kraje, který od listopadu řídí koalice složená ze zástupců ČSSD a KSČM. Opoziční ODS měla výhrady zejména k hrazení zdravotnických poplatků z krajského rozpočtu (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Ostrava 18.12.2008).
- V prosinci 2008 referovala ČT o **KDU-ČSL** převážně v neutrálním duchu, výjimkou byl pouze **ambivalentní** příspěvek o poslední schůzi Poslanecké sněmovny v roce 2008, na které neuspěla vládní koalice se svými návrhy i díky lidoveckému poslanci Ludvíku Hovorkovi. Podle předsedy poslaneckého klubu KDU-ČSL by měl Hovorka zvážit složení poslaneckého mandátu (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 19.12.2008).

2.2.2. Medializace politiků - podle hodnocení

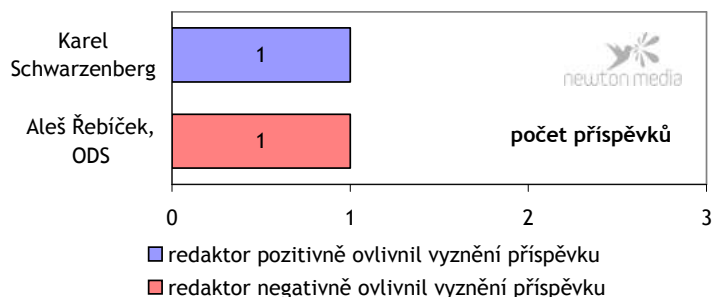
Grafy představují nejčastěji medializované politiky ve zpravodajství České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zda byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

- Po osmé v roce 2008 ovládl **Mirek Topolánek** žebříček politiků ve zpravodajství. Kromě něj dosáhli v roce 2008 prvenství i prezident **Václav Klaus** (3x) a Jiří Čunek (1x).
- Premiéru mezi nejmedializovanějšími politiky zaznamenal brněnský primátor **Roman Onderka**, jenž se ve vysílání ČT vyjadřoval především k dění kolem Úrazové nemocnice v Brně. Poprvé od června mezi nejčastěji zmiňovanými politiky nechybělo jméno **Ludvíka Hovorky**, jenž poutá pozornost médií hlavně svým příležitostným hlasováním s opozicí.
- Jediným politikem, kterému se v prosincovém zpravodajství ČT dostalo **pozitivního** hodnocení, byl ministr zahraničí **Karel Schwarzenberg** (není v grafu). Na kladném zabarvení reportáže pojednávající o udělení německého státního vyznamenání českému ministrovi se svými výroky podílela i redaktorka Hana Scharfová: „Kolega Karla Schwarzenberga Frank-Walter Steinmeier řekl, že neoceňuje pouze svého kolegu a přítele, ale také člověka, který se za česko-německé vztahy a harmonii v Evropě zasazoval po dlouhá desetiletí, ještě v době železné opony. Karel Schwarzenberg reagoval skromně a řekl, že on sám žádné konkrétní zásluhy nevidí, že vždy dělal jen to, co považoval za svou povinnost“ (ČT 1, 19:00 Události 15.12.2008).
- Kromě zmíněné reportáže o Karlu Schwarzenbergovi byl v prosincovém zpravodajství ČT pozorován ještě jeden případ, kdy se výroky redaktora podílely na celkovém hodnocení některého z politiků, přičemž tentokrát bylo hodnocení **Aleše Řebíčka** ovlivněno **negativním** směrem. Inkriminovaná reportáž pojednávala o chystaném nástupu ministra bratra Adama na důležitý post v Českých drahách, které spadají do gesce ministerstva dopravy. Redaktorka ČT Zuzana Tvarůžková k tomu řekla: „Sám ministr Aleš Řebíček se už dopředu připravil na možnou kritiku zvenčí. Odmítá, že by s možným nástupem bratra do klíčové funkce na železnici měl cokoliv společného, pouze se prý spolu radili (...) Naposledy se mu (Aleši Řebíčkovi)

nepodařilo prokázat, že už nemá nic společného se svou někdejší firmou Viamont DSP. Ta po jeho nástupu do funkce rychle vyrostla v gigant, který dostává miliardové státní zakázky od jeho vlastního resortu“ (ČT 1, 19:00 Události 23.12.2008). Celkové vyznění reportáže vůči ministru Řebíčkovi bylo i vzhledem k prostoru k vyjádření, které od autorů příspěvku dostal, **ambivalentní**.

- Alespoň jedno **negativní** hodnocení zaznamenali celkem čtyři politici. Poslanec **Petr Wolf** si připsal dva negativní příspěvky, jejichž námětem se stal návrh kriminální policie stíhat jej za údajné podvody s dotacemi od ministerstva životního prostředí (ČT 1, 19:00 Události a ČT 2, 22:30 Události, komentáře - shodně 16.12.2008). Negativní zabarvení měla i reportáž o snaze zastupitelstva v brněnských Černovicích odvolat starostu **Jiřího Hladíka**, jenž byl městským soudem odsouzen k 60-tisícovému trestu kvůli zfalšovanému výběrovému řízení (viz 3.odstavec kap. [2.2.1.](#)). Ministra zdravotnictví **Tomáše Julínka** ve vysílání ČT podrobil kritice jihomoravský hejtman Michal Hašek. Stalo se tak v souvislosti s regulačními poplatky ve zdravotnictví, které Hašek označil za „*nesmyslný nápad*“ (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Brno 18.12.2008).
- **Tomáš Julínek** se stal politikem s největším počtem **ambivalentních** příspěvků. Celkem 11 ze 14 nejednoznačných příspěvků se vztahovalo k záměru ministra zdravotnictví zrušit Úrazovou nemocnici v Brně, jíž odebral statut traumacentra. Nejednoznačné reakce vyvolalo i rozhodnutí ministerstva zdravotnictví snížit počet onkologických center o třetinu (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Praha a 19:00 Události - shodně 15.12.2008). Zbývající ambivalentní příspěvek připomněl dubnový protest tisícovky havířovských důchodců proti poplatkům ve zdravotnictví a privatizaci nemocnic (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Ostrava 23.12.2008).

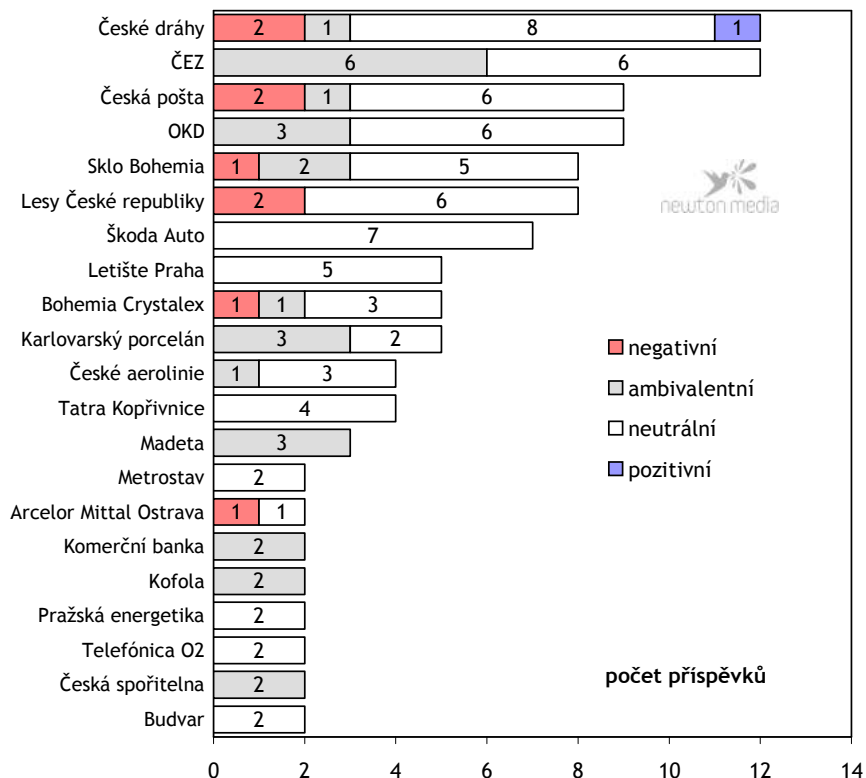
2.2.2.1. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých politikách.

2.3. Ekonomické zpravodajství

2.3.1. Nejčastěji medializované společnosti - podle hodnocení

V grafu jsou zachyceny společnosti, jež byly nejčastěji medializovány ve zpravodajských pořadech ČT.

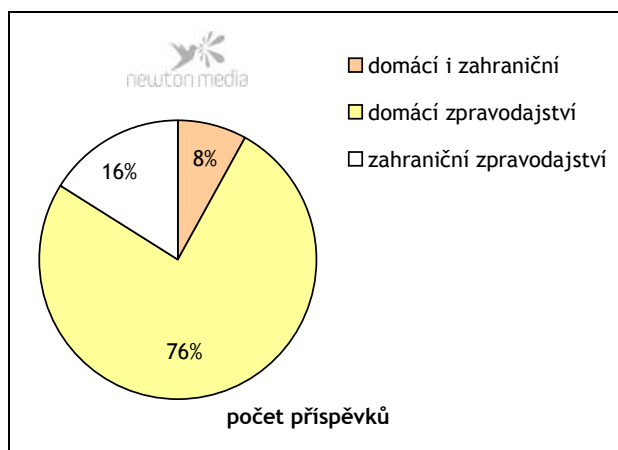
- Společnosti České dráhy a ČEZ si prohodily svá minulá pořadí. **České dráhy** se tak po měsíční přestávce vrátily na první místo daného žebříčku. **Pozitivně** vyzněla reportáž o novinkách, které chystají ČD pro své zákazníky v novém roce 2009 (ČT 1, 19:00 Události 26.12.2008). Naopak dvě krátké zprávy hodnotily dopravní společnost nepříznivě. První z nich informovala o „*astronomické pokutě*“ od antimonopolního úřadu, podle nějž zneužily České dráhy své dominantní postavení v nákladní dopravě. Podle ÚOHS znevýhodňovaly dráhy některé zákazníky a vážaly je k dlouhodobé spolupráci. Druhý **negativní** příspěvek odkazoval na záměr Jihomoravského kraje pokutovat České dráhy, kvůli problémům s některými spoji, jež buď měly zpoždění nebo vůbec nevyjely (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Brno 15.12.2008).
- Polovina medializace společnosti **ČEZ** se vyznačovala **ambivalentním** vyzněním. Tři ze šesti nejednoznačných příspěvků přinesly rozdílné reakce na plán energetické společnosti postavit na okraji Ústí nad Labem novou paroplynovou elektrárnu (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Praha 3.12.2008 a 19.12.2008, 19:00 Události - 19.12.2008). Dvě ambivalentně laděné reportáže rozebíraly výhody a nevýhody nabídky ČEZ jeho klientům, aby si zafixovali na dva roky současnou cenu elektřiny (ČT 1, 22:30 Události, komentáře - 2.12.2008 a 11.12.2008). Posledním příspěvek byl rozhovor moderátora Jakuba Železného a ministra životního prostředí Martina Bursíka o výsledcích prosincového summitu EU. Jedna z dohod na summitu uzavřených jakoby prý byla ušita na míru společnosti ČEZ, která si oproti původním předpokladům nebude muset od roku 2013 kupovat všechny emisní povolenky na vypouštění CO₂. Bursík k tomu podotkl: „*Koukejte, ČEZ hodně lobboval a nebyl to jenom ČEZ*“ (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 12.12.2008).

- Vedle Českých drah si po dvou **negativních** příspěvcích připsaly ještě Česká pošta a Lesy ČR. V případě **České pošty** se jednalo o nálezy Nejvyššího kontrolního úřadu, podle nějž podnik investoval do vysoce rizikových cenných papírů v zemích bývalého SSSR a možná tak prodělá až 400 mil. Kč (ČT 1, 19:00 Události a 22:30 Události, komentáře - shodně 15.12.2008). Negativní hodnocení **Lesů ČR** zohledňovalo verdikt antimonopolního úřadu, jenž označil za nezákonný postup státního podniku při výběru lesnických firem na likvidaci následků vichřice Emma (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Praha 17.12.2008 a 18:00 Události v regionech - Ostrava 19.12.2008).
- Tři firmy zaznamenaly po jednom **negativním** hodnocení. Česká televize informovala o konkurzu vyhlášeném na poděbradské sklárny **Bohemia** (ČT 1, 19:00 Události 3.12.2008), které jsou součástí skupiny **Bohemia Crystalex Trading**, jež je kvůli nedostatku kapitálu v insolvenčním řízení a od září nevyplácí zaměstnancům výplaty (ČT 2, 22:30 Události, komentáře 3.12.2008). Negativní příspěvek o hutním podniku **Arcelor Mittal** se vracel k dubnové demonstraci v Ostravě, na níž se sešli lidé nespokojení se zdejším životním prostředím, přičemž častým terčem kritiky byla zmíněná společnost (ČT 1, 18:00 Události v regionech - Ostrava 23.12.2008).

2.3.2. Vliv redaktora

V prosinci 2008 nebyl zaznamenán vliv redaktora na celkové hodnocení sledovaných společností.

2.4. Struktura zpravodajství podle geografického zaměření

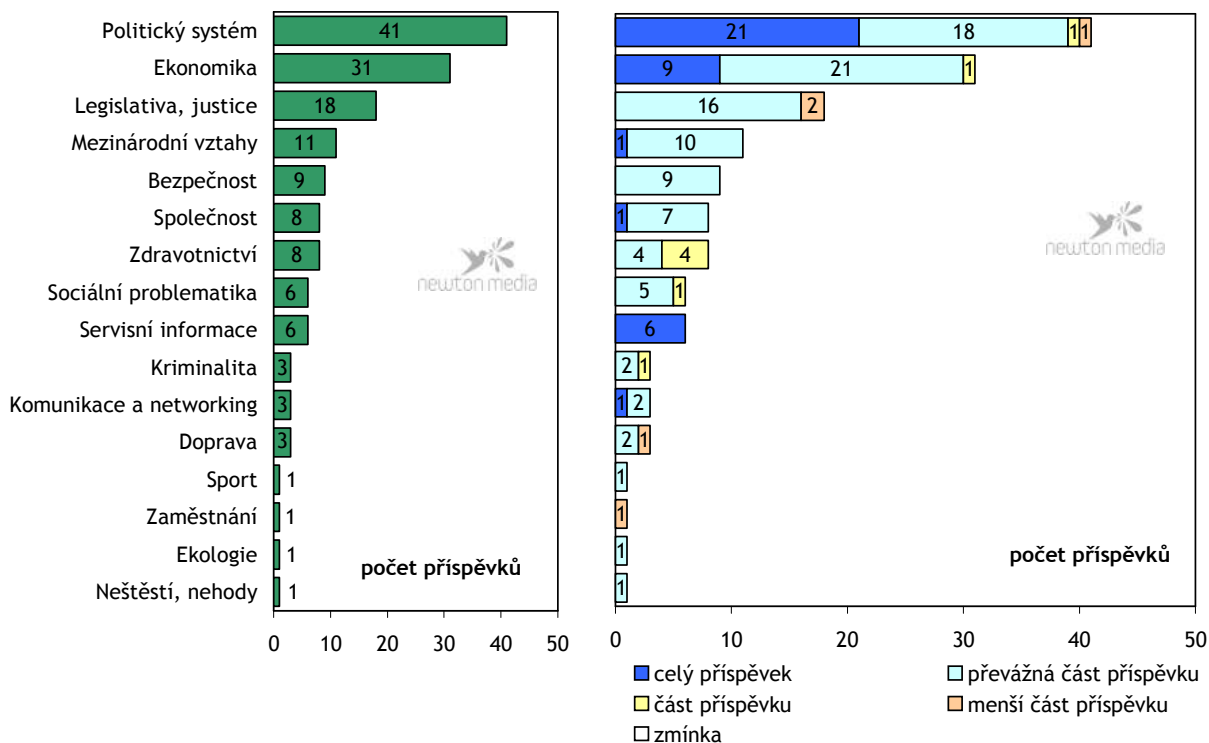

Graf ukazuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných zpravodajských pořadech České televize.

- Ve struktuře zpravodajství ČT podle geografického zaměření příspěvků nenastaly žádné převratné změny. Mírně oslabilo **domácí zpravodajství**, jehož podíl klesl o jeden procentní bod ze 77 % na 76 %. Nepatrně si pohoršily i příspěvky na **pomezí domácího a zahraničního zpravodajství** - z 9 % na 8 %. Naopak o dva procentní body si polepšilo **zahraniční zpravodajství** (ze 14 % na 16 %).

3. Analýza vyváženosti publicistických pořadů ČT

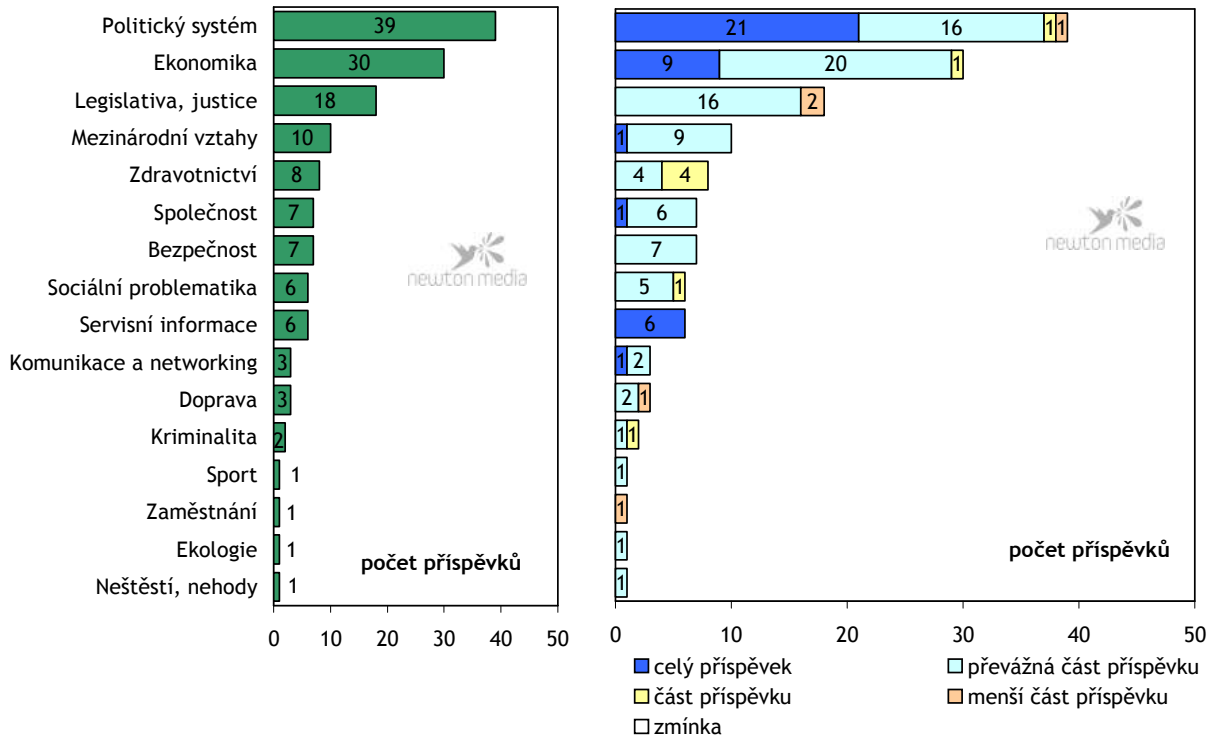
3.1. Tematická struktura publicistických pořadů

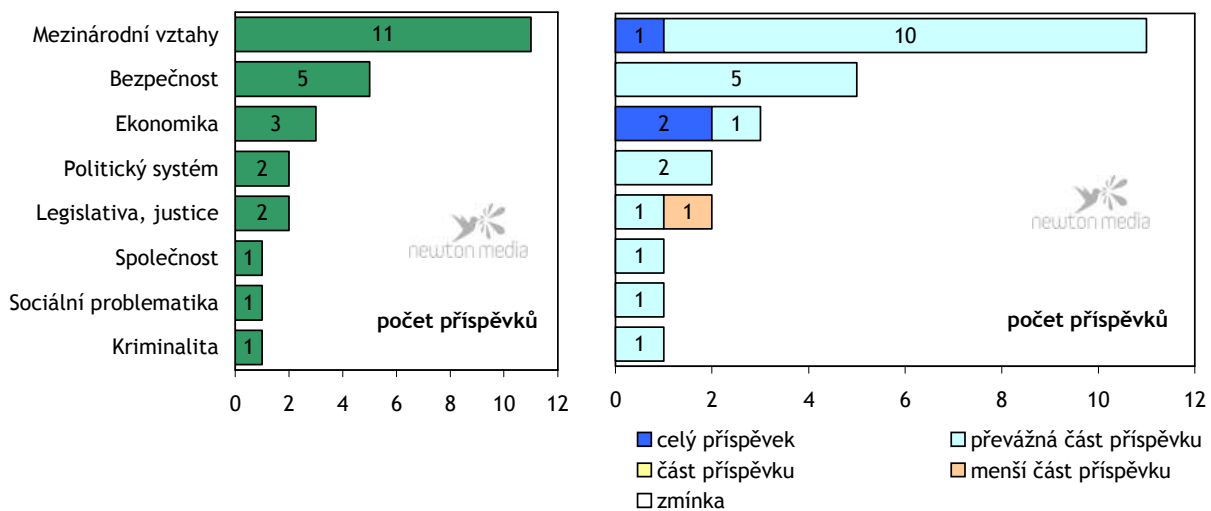
Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů v publicistických pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickému okruhu v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvcu mohlo být přiřazeno více témat.

3.1.1. Domácí témata v publicistických pořadech

3.1.2. Zahraniční témata v publicistických pořadech

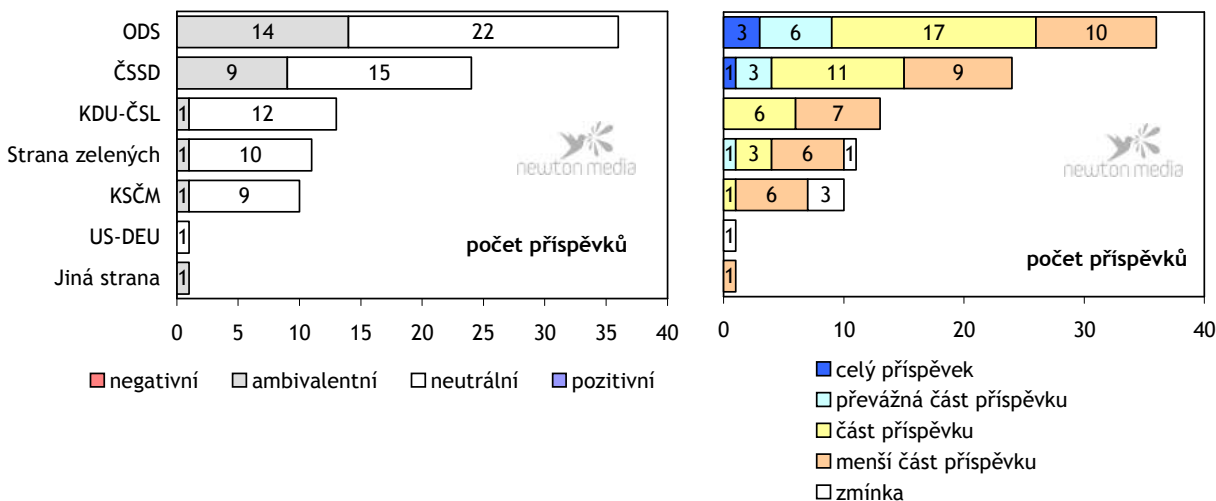

Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v publicistických pořadech ČT s ohledem na geografické zaměření příspěvků.

- Okruh **politický systém** (41 příspěvků) obhájil listopadové prvenství v žebříčku témat. Většina příspěvků (24 z 41, tj. 59 %) pocházela ze čtyř vydání pořadu 168 hodin (včetně toho silvestrovského). Celkem 14 příspěvků odvysílala ČT v rámci Otázek Václava Moravce (7.12., 14.12. a 21.12.2008), jejichž hosté diskutovali mimo jiné o kongresu ODS, o plánované rekonstrukci vlády Mirka Topolánka, o návštěvě vybraných europoslanců u Václava Klause na Pražském hradě, o vhodných opatřeních zmírňujících dopad finanční krize na českou ekonomiku či o různých názorech vlády a opozice ohledně působení české armády v zahraničních misích. Politiky se dotýkaly i tři příspěvky z pořadu Reportéři ČT. Ve dvou z nich se regionální politici vyjadřovali k chystané demolici historické budovy nádraží v Ústí nad Orlicí, respektive k problémům s parkováním v Hradci Králové. Zbývající reportáž referovala o zrušení Institutu rehabilitace zrakově postižených, který byl financován z prostředků ministerstva školství. K případu se v ČT vyjádřil i ministr Ondřej Liška (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 22.12.2008).
- Druhým nejfrekventovanějším tématem publicistiky ČT byla **ekonomika** (31 příspěvků), již po většinu roku náleželo prvenství v příslušném žebříčku. Zpravidla se tak dělo kvůli vysokému počtu příspěvků odvysílaných v pořadu POKR, který přináší servis pro podnikatele. I tentokrát se tento pořad významně podílel na medializaci daného tématu, když publikoval 21 z celkových 31 příspěvků (68 %). S ekonomikou souviselo i pět reportáží z pořadu Reportéři ČT. Námětem jedné z nich se stal například krach česko-norské továrny na zpracování ryb Rybenor, jehož dohrou byly nepodmíněné tresty pro trojici konkurzních správců, kteří se údajně nechali uplácat (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 8.12.2008). Ekonomickým tématům se ve třech příspěvcích věnovaly také Otázky Václava Moravce, jež se zaměřily mimo jiné na opatření vlády proti finanční a ekonomické krizi a na problémy českého průmyslu. Pořad 168 hodiny odvysílal dvě reportáže: První z nich se zabývala blížícím se mistrovstvím světa v klasickém lyžování v Liberci, druhá reportáž rozebírala případ známého amerického investora Bernarda Madoffa, jenž se přiznal, že během let okradl své klienty o 50 miliard dolarů (ČT 1, 21:45 168 hodin 21.12.2008).
- Více než třetina příspěvků zahrnutých do tématu **legislativa, justice** (7 z 18) byla uveřejněna v rámci pořadu POKR, přičemž většina z nich se zabírala daňovou problematikou. Pět příspěvků přispěly i Otázky Václava Moravce, kde se debatovalo o případných změnách zákona týkajícího se regulačních poplatků ve zdravotnictví nebo o ratifikaci Lisabonské smlouvy v ČR (ČT 1 7.12.2008). Hosté dalšího diskusního pořadu ČT, Máte slovo, se zamýšleli nad snížením trestní odpovědnosti na hranici 14 let (ČT 1 4.12.2008). Třikrát byly do daného tematického okruhu zařazeny příspěvky publikované v pořadu Reportéři ČT, jehož tvůrci informovali například o peripetiích provázejících odškodnění českých pacientů, kteří užívali závadný lék vyvinutý americkou farmaceutickou společností Merck (ČT 1 1.12.2008). V nedělních 168 hodinách se mohli diváci ČT seznámit s případem desetileté Kristiny, jež pochází z česko-italského manželství a nyní musí - údajně proti své vůli - žít na základě soudního rozhodnutí u svého otce v Itálii (ČT 1 7.12.2008). Druhá reportáž ze 168 hodin, která byla zahrnuta do tématu legislativa, justice, představila Declana Ganleyho, jenž bojuje proti přijetí Lisabonské smlouvy (ČT 1 14.12.2008).
- Až na dvě výjimky se o všechny příspěvky k tématu **mezinárodní vztahy** (11) podělily pořady Otázky Václava Moravce a 168 hodin, které se soustředily zejména na blížící se české předsednictví EU, na jednání o Lisabonské smlouvě a na další osud českých vojenských misí v zahraničí. K působení našich vojáků v cizině se vztahoval i jediný příspěvek k tématu pocházející z pořadu Reportéři ČT (15.12.2008). Autoři pořadu POKR radili divákům jak čerpat prostředky z fondů EU (ČT 1 4.12.2008).
- Třetina příspěvků k tématu **bezpečnost** (9) pojednávala o výše zmíněných vojenských misích. K dalším námětům patřila návštěva amerického prezidenta Busche v Iráku, kde po něm jeden z novinářů mrštil botou, napjatá situace na sídlišti Janov v severočeském Litvínově, protivládní demonstrace v Řecku či kampaň ministerstva dopravy, která se vyznačuje realistickými záběry dopravních nehod (ČT 1, 21:45 Máte slovo 11.12.2008).

3.2. Politické subjekty v publicistických pořadech ČT

3.2.1. Politické strany - podle počtu a rozsahu příspěvků

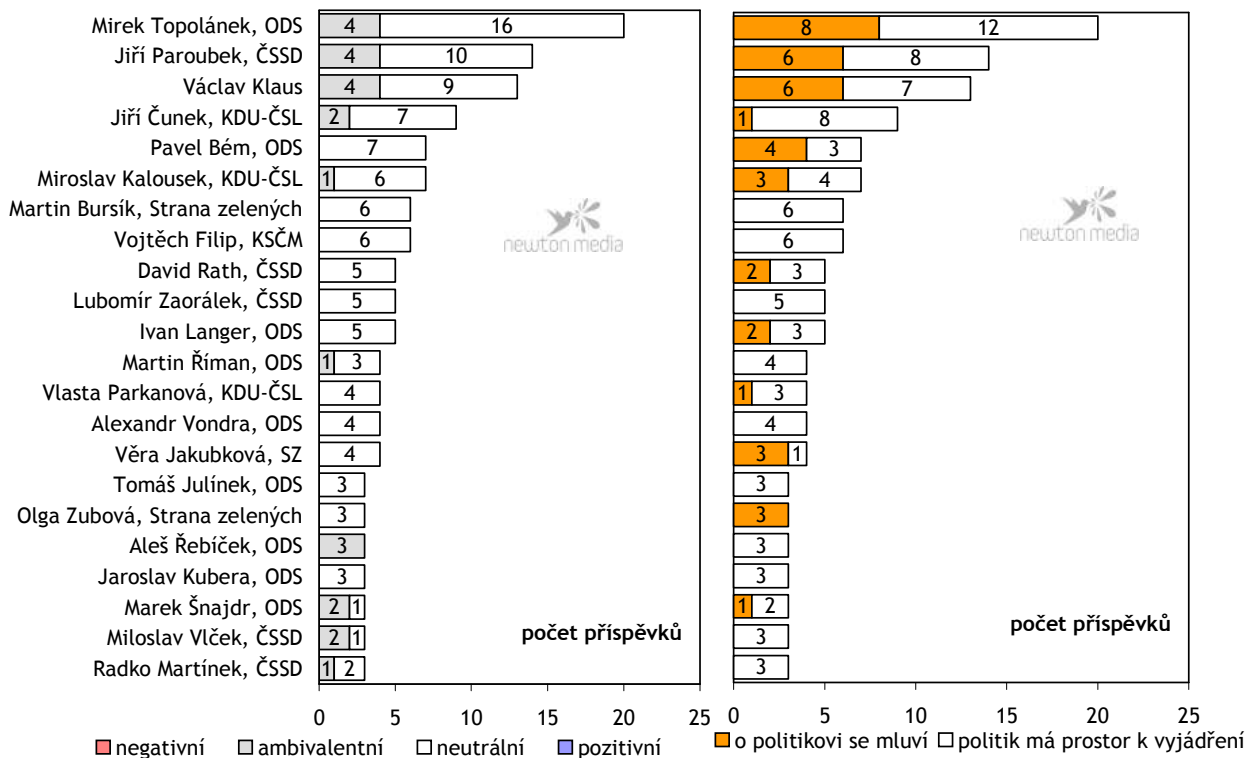

Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran v publicistických pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- Na prvních pěti místech pořadí stran podle počtu výskytů v publicistice ČT došlo pouze k jedné změně. Zatímco v listopadu se Strana zelených a KSČM se stejným počtem příspěvků dělily o čtvrtou příčku, tentokrát byla Strana zelených o jeden příspěvek úspěšnější a odsunula tak KSČM na páté místo. Na rozdíl od žebříčku stran ve zpravodajství, kde během roku 2008 nastala jen jedna změna na čtvrté a páté pozici, se pořadí stran v publicistických pořadech častěji přeskupovalo. Například na první pozici se sice nejčastěji vyskytovala ODS (celkem 9x), tři prvenství si ale připsala i ČSSD. Podobné střídání stráží nenastalo ve zpravodajství, kde si ODS zachovala převahu nad ČSSD po celý rok 2008.
- V sledovaných publicistických pořadech se nejčastěji objevovalo jméno **ODS** (celkem 36 výskytů), která rovněž zaznamenala největší počet **ambivalentních** hodnocení (14). Šest nejednoznačných příspěvků pocházelo z Otázek Václava Moravce, kde se nad různými tématy přeli zástupci ODS (Topolánek, Vondra, Šnajdr) se zástupci ČSSD. Ambivalentně pro danou stranu vyzněl i rozhovor s Pavlem Bémem krátce po jeho porážce v boji o post stranického předsedy na kongresu ODS (ČT 1 7.12.2008). K pražskému kongresu ODS se vztahovaly i dvě ambivalentně zabarvené reportáže pořadu 168 hodin, které se zaměřily hlavně na rozhodnutí prezidenta Václava Klause vzdát se funkce čestného předsedy strany, kterou před lety zakládal. **Ambivalentní** zabarvení měly i příspěvky týkající se povědomí poslanců ODS o Lisabonské smlouvě, sestříhaného videa z vystoupení někdejšího komunistického funkcionáře Miloše Jakeše a současného pražského radního Milana Richtera a užívání anglicismů v jednom vystoupení premiéra Mirka Topolánka (vše v pořadu 168 hodin). Nejednoznačného hodnocení se dostalo snížení trestní odpovědnosti na hranici 14 let, které v pořadu Máte slovo (ČT 1 4.12.2008) hájil ministr spravedlnosti za **ODS** Jiří Pospíšil. Další ambivalentní příspěvek se zabýval spoluprací bývalého ústeckého hejtmana Jiřího Šulce (ODS) s Marií Tomčovou, která byla mimo jiné odsouzena za zpronevěru peněz a údajně skrytě ovládá majetek společnosti Rybenor (viz 5. odstavec kap. 3.2.2.). Ve zbývajících ambivalentních reportážích hájil náměstek královehradeckého primátora Boris Herman nový systém parkování v centru města, který má i své kritiky (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 15.12.2008).

- Třetina **ambivalentních** příspěvků o **ČSSD** (3 z 9) byla publikována 21.12.2008 v rámci pořadu Otázky Václava Moravce. Zástupci ODS (Marek Šnajdr, Alexandr Vondra) a ČSSD (Radko Martínek, Lubomír Zaorálek) zde prezentovali odlišná stanoviska na změny ve zdravotnictví a na účast české armády v zahraničních vojenských misích. Představitelé ODS vytýkali ČSSD, že se obě tyto záležitosti rozhodla spojit, když podmiňovala prodloužení mandátu českých vojáků působících v cizině zrušením poplatků ve zdravotnictví. Rovněž pro ČSSD vyzněla nejednoznačně reportáž týkající se dění kolem továrny Rybenor (viz výše). Podle ČT zůstává Marie Tomčová, která je údajně jednou z tajných majitelek zmíněné firmy, pracovat na krajském úřadě i po výměně na hejtmanském postu, který nově patří Janě Vaňhové z ČSSD (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 8.12.2008). Pořad 168 hodin uveřejnil o představitelích ČSSD celkem pět **ambivalentních** příspěvků, z nichž dva rozebíraly problém tzv. přeběhlictví. V této souvislosti byly zmíněny případy bývalých poslanců ČSSD (Melčák, Pohanka, Wolf) či kauza někdejšího poslance ODS Petra Kotta, jenž později začal spolupracovat s expertem sociálních demokratů na zdravotnictví, Davidem Rathem.
- Jedna z reportáží pořadu 168 hodin (ČT 1 21.12.2008) hodnotila **ambivalentně** povědomí zástupců ODS, ČSSD, KDU-ČSL, KSČM i Strany zelených o Lisabonské smlouvě.
- Ze stran, které nejsou zastoupeny v Poslanecké sněmovně, byly v publicistických pořadech zmíněny **US-DEU** (ČT 1, 21:45 168 hodin 31.12.2008) a **Dělnická strana**, která vzbudila pozornost médií včetně veřejnoprávní televize protiromským pochodem v Litvínově. Na besedě litvínovských představitelů s občany mimo jiné zaznělo: „*Tři roky se tam (Pozn. Na sídlišti Janov) nic nedělo. Teď tady vylítli nějaký čerti z Dělnické strany a udělali vám Mikuláš*“ (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 15.12.2008).

3.2.2. Medializace politiků v publicistických pořadech

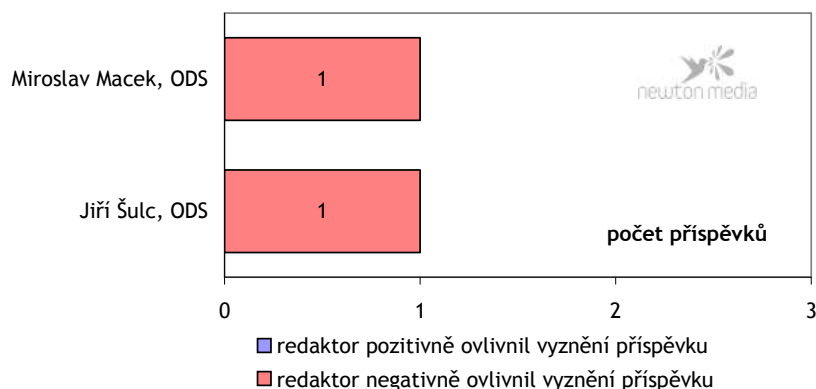
Grafy představují nejčastěji medializované politiky v publicistice České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zda byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

- Od srpna 2008 vládne **Mirek Topolánek** žebříčku politiků v publicistických pořadech. Pětina premiérovy prosincové medializace měla **ambivalentní** zabarvení (4 příspěvky z 20). Nejednoznačně vyzněl pro Mirka Topolánka rozhovor Moderátora Václava Moravce s Pavlem Bémem, který vystoupil v Otázkách krátce po své neúspěšné kandidatuře na post předsedy ODS. Ve stejném vydání nedělního diskusního pořadu hodnotili předsedové parlamentních stran Topolánkovo opětovné zvolení šéfem ODS. Podle předsedy ČSSD Jiřího Paroubka ODS tímto krokem prokázala, že není ochotná provést „nějakou skutečnou změnu“ (ČT 1 7.12.2008). Třetím ambivalentním příspěvkem byl Topolánkův portrét odvysílaný v pořadu 168 hodin, kde na premiérovu adresu zazněla i slova více méně kritická. Na ukázkou lze uvést následující výrok redaktora Hospodářských novin Jindřicha Šidla: „On je naprosto nevypočitatelný v tom, jakou bude mít náladu. Takže jeden den je to milý společník a druhý den se bohužel chová jako hulvát“ (ČT 1 7.12.2008). V silvestrovském vydání 168 hodin se objevil úryvek vystoupení Mirka Topolánka, které obsahovalo značné množství anglicismů. Moderátorka Fridrichová Topolánka s nadsázkou pochválila, „jak válí anglicky“ (ČT 1 31.12.2008).
- Čtyři **ambivalentní** hodnocení si připsal i **Jiří Paroubek**. V Otázkách Václava Moravce (21.12.2008) odvysílala ČT jeho reakci na kritiku ze strany Mirka Topolánka, jenž předsedovi ČSSD vytkl, že ohrožuje životy českých vojáků působících v Afghánistánu. Stalo se tak v souvislosti s rozhodnutím ČSSD nehlasovat ve Sněmovně pro prodloužení mandátu vojenských zahraničních misí. Tři zbývající ambivalentní příspěvky se objevily v rámci pořadu 168 hodin. Například v rubrice Malostranské korekce označil redaktor Miroslav Korecký Jiřího Paroubka za „renesančního člověka“, který dokáže napsat odborný článek o hospodářské krizi do HN, aby pak ostře kritizoval exšéfa ÚOOZ Jana Kubiceho v MF DNES (ČT 1 7.12.2008). Nejednoznačně vyzněla i následující

věta moderátorky 168 hodin Nory Fridrichové: „A Jiří Paroubek lační po předčasných volbách. Lidový dům nemá jen úplně jasno v tom, kdy“ (ČT 1 21.12.2008). Námětem čtvrtého ambivalentního příspěvku bylo tvrzení poslance Petra Wolfa, který obvinil Jiřího Paroubka z vydírání při prezidentské volbě. Pokud by prý Wolf nepodpořil prezidentského kandidáta ČSSD Jana Švejnara, hrozilo by mu vyšetřování aktivit jeho firmy UT 2002 (ČT 1 21.12.2008).

- Třetím politikem, jehož prosincová ambivalentní medializace čítala čtyři příspěvky, se stal prezident **Václav Klaus**. Hosté Otázek Václava Moravce (7.12.2008) hledali odpověď na otázku, zdali hlava státu poškozují svým chováním ČR v očích zemí Evropské unie. Dva nejednoznačné příspěvky o českém prezidentovi rozebíraly jeho rozhodnutí vzdát se funkce čestného předsedy ODS (ČT1, 12:00 Otázky VM a 21:45 168 hodin - shodně 7.12.2008). Čtvrtý příspěvek pojednával o návštěvě amerického tenisty Pete Samprase na Pražském hradě. Na tenistovu otázku, zdali je český prezident demokrat či republikán, ve 168 hodinách odpověděl redaktor Miroslav Korecký: „Zkrátka už dvacet let mluví Klaus jako brilantní republikán, ale vládl jako stoprocentní demokrat“ (ČT 1 7.12.2008).
- Po jednom negativním hodnocení zaznamenali **Jana Bobošíková** a **Miroslav Macek** (oba nejsou v grafu). V hodnocení zmíněné europoslankyně sehrály roli její kroky na politické scéně v roce 2008, kdy na jednu stranu kandidovala za levicovou KSČM na prezidentku, aby pak projevila zájem o členství ve vznikající pravicové straně Libertas (ČT 1, 21:45 168 hodin 7.12.2008). Bývalému ministrovi a dnešnímu řadovému členovi ODS Miroslavu Mackovi se dostalo negativního hodnocení kvůli jeho výrokům na vlastních webových stránkách, kde „jen za poslední týden někomu třikrát hrozil fackou“ (Davidu Rathovi a francouzskému europoslanci Cohn - Benditovi). K negativnímu hodnocení Miroslava Macka přispěl i následující výrok Miroslava Koreckého: „(...) jak vidno, Macek už je zase v ráži. Při setkání s ním bude lepší přejít na druhý chodník“ (ČT 1, 21:45 168 hodin 14.12.2008).
- Druhým prosincovým případem, kdy měly výroky redaktora ČT vliv na hodnocení některého z českých politiků, byla reportáž o případu továrny Rybenor (viz 2. odstavec kap. 3.1., resp. 2. a 3. odstavec kap. 3.2.1.). Nového vlastníka této firmy zastupuje někdejší kancléřka bývalého ústeckého hejtmana Jiřího Šulce Marie Tomčová, která byla v roce 2004 odsouzena za zpronevěru. Hodnocení **Jiřího Šulce** (není v grafu) negativním směrem ovlivňovaly výroky reportérů Havlíka a Fialy komentující reakce vedení kraje na kauzy spjaté s Marií Tomčovou: „Její mateřská strana ODS se o ni však postarala (...) Osobně za ni intervenoval znovuzvolený hejtman za ODS Jiří Šulc(...) Hejtman Jiří Šulc se za Marii Tomčovou původně postavil i v kauze Rybenor (...) Po odvysílání reportáže před krajskými volbami už Jiří Šulc mluvil jinak“ (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 8.12.2008). Jelikož dostal Jiří Šulc v této reportáži dostatečný prostor k vyjádření, bylo celkové vyznění příspěvku vůči němu ambivalentní.

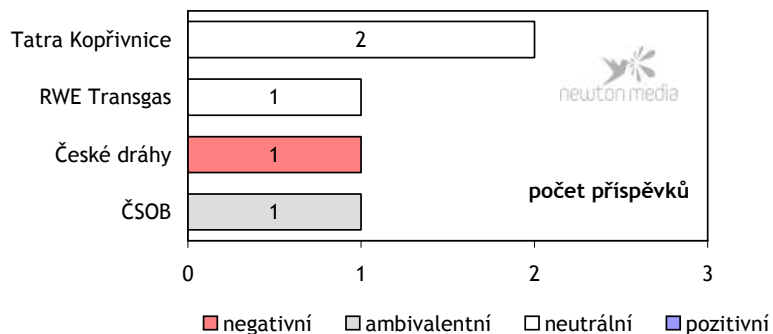
3.2.3. Vliv redaktora

Graf ukazuje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých politikách.

3.3. Medializace ekonomických subjektů v publicistických pořadech

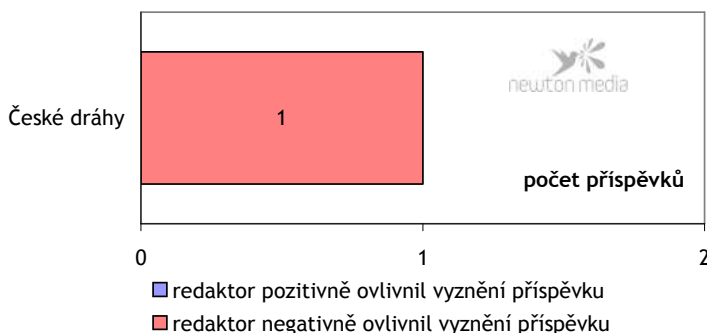
3.3.1. Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení

Graf zachycuje publicitu významných tuzemských firem v publicistických pořadech České televize.

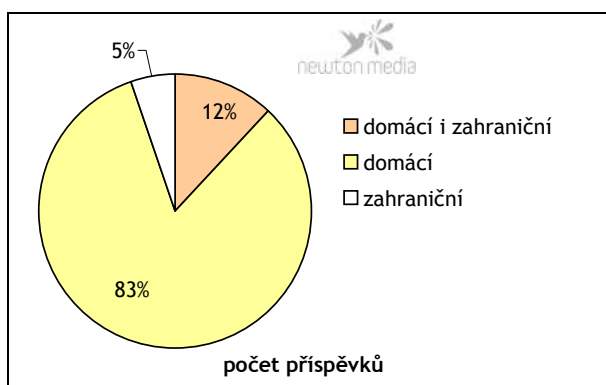
- Dva příspěvky o **Tatře Kopřivnice** souvisely s faktem, že jedno prosincové vydání Otázek Václava Moravce (14.12.2008) se vysílalo přímo z této automobilky. Jedním z hostů tohoto pořadu byl obchodní ředitel kopřivnické Tatry Jiří Polman. Ředitel komunikace **RWE Transgas** Martin Chalupský zase vystoupil v jedné reportáži pořadu POKR (4.12.2008), který se zaměřil na snižování spotřeby energie.
- **České dráhy** si vysloužily kritiku kvůli svému záměru zbourat jedno z „našich nejpůvabnějších nádraží“, a sice to v Ústí nad Orlicí. Na hodnocení ČD se v tomto případě podílely i **výroky redaktora Macháčka** a moderátora Wollnera. David Macháček na adresu zmíněné společnosti mimo jiné prohlásil: „K cílenému chátření se České dráhy otevřeně přiznávají a u ministerstva kultury vydávají úmyslnou devastaci za podpůrný argument, proč dům nevyhlásit za kulturní památku“ (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 8.12.2008). **Ambivalentním** hodnocením se vyznačovala jediná reportáž o ČSOB, o níž se zmínil česko-norský podnikatel Edvard Stolba, který působil coby jednatel ve firmě Rybenor. Podle Štolby mu **ČSOB** „vypověděla úvěr na základě informací od policie, které byly smyšlené.“ Mluvčí banky Marek Roll k tomu poznamenal: „Já mohu pouze říci, že ČSOB měla snahu situaci řešit, takže jsme postupovali zcela standardně v rámci svých interních pravidel a i v rámci zákonů této republiky“ (ČT 1, 21:40 Reportéři ČT 8.12.2008).

3.3.2. Vliv redaktora

Graf ukazuje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých firmách.

3.4. Struktura publicistických pořadů podle geografického zaměření

Graf znázorňuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných publicistických pořadech České televize.

- Ve srovnání s minulým měsícem se zvýšil podíl **domácích** témat v publicistických pořadech, a to ze 75 % na 83 % (Domácí témata se tak přiblížila svému nejlepšímu výsledku, který představovalo květnových 85 %). Naopak podíl příspěvků ze **zahraniční** klesl z 8 % na 5 %. Ještě větší pokles zaznamenaly příspěvky vztahující se současně k dění **doma i ve světě**, které si pohoršily ze 17 % na 12 %.

4. Metodika

4.1. Úvodem

Cílem analýzy je poskytnout **České televizi** nezávislé, spolehlivé a věrohodné podklady, které napomůžou při posuzování vyváženosti zpravodajských a publicistických pořadů. Pod pojmem **vyváženost** se podle zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, rozumí zejména to, aby „*nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě*“. Z dikce zákona vyplývá, že vyváženost je možné a nutné posuzovat pouze v celku vysílaného programu. Tato analýza se soustředí na **nejdůležitější zpravodajské a publicistické pořady České televize (viz kap. 5.)**.

Odborníci na média se většinou shodují, že při posuzování vyváženosti vysílání je nutné rozlišovat **zpravodajské a publicistické pořady**. Zatímco zpravodajství by mělo nabízet věcné, objektivní informace nutné pro svobodné vytváření názorů bez hodnotícího komentáře (viz Rada pro rozhlasové a televizní vysílání; <http://www.rrtv.cz/cz/static/faq/objektivita.htm>), v publicistických pořadech se u komentátora či redaktora nějaká forma hodnocení očekává (to ovšem neplatí pro moderátora diskusních pořadů). Tato analýza uvedené základní odlišení zohledňuje, když posuzuje zpravodajské a publicistické pořady České televize odděleně. Ze zpravodajských relací jsou sledovány Události, Události v regionech a Události, komentáře, z publicistických pořadů pak Otázky Václava Moravce, POKR, Reportéři ČT, 168 hodin a Máte slovo.

Základní analyzovanou jednotkou je **pořad**, zpravodajské a publicistické pořady jsou dále členěny na jednotlivé **příspěvky**. Jako příspěvek je v analýze označen úsek informující o jedné události - zpravidla buď ve formě informace přečtené moderátorem ve studiu nebo ve formě reportáže natočené mimo studio, kterou moderátor uvede.

4.2. Kritéria pro posuzování vyváženosti

Pro potřeby posuzování vyváženosti ve zpravodajství a publicistice analýza sleduje následující kritéria:

4.2.1. Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů

Vyváženost ve zpravodajství se kromě poskytování věcných informací projevuje i **tematickou pestrostí** (např. viz Výroční zpráva Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2000). Analýza se zaměřuje na sledování **nejdůležitějších tematických okruhů** vyskytujících se ve zpravodajských a publicistických pořadech České televize. U jednotlivých tematických okruhů se sleduje počet příspěvků, jejich geografické zaměření (viz níže) a rozsah informace o daném tématu v jednotlivých příspěvcích. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy, tzv. Tematický strom).

K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno i **více tematických okruhů**.

Sledované **tematické okruhy**: Bezpečnost, Doprava, Ekologie, Ekonomika, Komunikace a networking, Kriminalita, Legistiva a justice, Mezinárodní vztahy, Neštěstí a nehody, Politický systém, Servisní informace, Sociální problematika, Společnost, Sport, Věda a výzkum, Vzdělání, Zaměstnání, Zdravotnictví.

4.2.2. Rozsah informace v příspěvku

Dalším sledovaným kritériem je rozsah informace v příspěvku, tj. kolik prostoru bylo sledovanému tématu či politickým stranám věnováno v rámci jednotlivých příspěvků. Ty se pak členily do následujících skupin:

- **celý příspěvek:** sledované téma se stalo námětem celého příspěvku
- **převážná část:** téma bylo obsaženo v převážné části příspěvku (cca ¾)
- **část příspěvku:** tématem se zabírala zhruba polovina příspěvku
- **menší část:** tématu byla věnována menší část příspěvku (cca ¼)
- **zmínka:** téma bylo pouze okrajově zmíněno.

4.2.3. Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice

K poměrování takzvané politické vyváženosti je v analýze monitorováno zastoupení politických stran a jednotlivých politiků v pořadech zpravodajského a publicistického charakteru. Ze stran jsou sledovány ty zastoupené v Poslanecké sněmovně, zbývající strany jsou zahrnuty mezi **ostatní**. U každé strany se bere zřetel na hodnotové vyznění příspěvku (viz níže) a na rozsah informace v příspěvku (viz výše). U politiků je sledováno hodnocení, dále pak skutečnost, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či citován. Analýza se dále zaměřuje na to, zdali mělo vystupování redaktora vliv na celkové hodnotové zbarvení vůči jednotlivým politikům (viz níže).

4.2.4. Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice

Pro lepší posouzení vyváženosti vysílání ČT se analýza soustředí i na medializaci významných tuzemských podniků ve zpravodajství a publicistice. U jednotlivých podniků bylo sledováno hodnotové vyznění příspěvků a případný vliv redaktora na hodnocení společnosti.

4.2.5. Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků

U jednotlivých tématických okruhů je rozlišováno, zdali se týkají domácího dění či zahraničních událostí. Odlišeny jsou příspěvky, jež se zároveň týkají dění doma i ve světě. Patří sem například reportáže o setkání českých představitelů s jejich zahraničními protějšky, o působení tuzemských podniků v cizině či o ČR coby součástí Evropské unie.

4.2.6. Hodnotové zbarvení příspěvků

V analýze jsou použity tyto hodnotící parametry: pozitivní, neutrální, ambivalentní a negativní.

4.2.7. Vliv redaktora

U politiků a ekonomických subjektů analýza sleduje, zdali explicitní výroky redaktora či moderátora měly vliv na celkové vyznění příspěvku vůči sledovanému subjektu či nikoliv.

5. Seznam sledovaných pořadů České televize

ČT 1

Otázky Václava Moravce; Události; Události v regionech - Praha; Události v regionech - Brno; Události v regionech - Ostrava; Reportéři ČT; 168 hodin; POKR; Máte slovo

ČT 2

Události, komentáře